

5 gr.

SŁOWO

5 gr.

CZĘSTOCHOWSKIE

Dziennik polityczny, społeczny i literacki, poświęcony sprawom miasta Częstochowy i powiatu.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: II-ga Aleja Nr. 32. Tel. 30. Redakcja czynna cały dzień. REDAKTOR PRZYJMUJE codziennie od godziny 17—18.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA Z ODNOSZENIEM DO DOMU LUB WYSYŁKĄ POCZTOWĄ ZŁ. 1.50.

Rok III.

Niedziela 15-go stycznia 1933 roku.

Nr. 12.

MŁODZIEŻ BEZ PRACY.

W planie akcji rządu, nie wzięto pod uwagę kwestji dostarczenia pracy młodzieży, następnie wysunięto jako postulat usuwanie nadmiernej liczby młodzieży z zakładów pracy i zastępowanie ich dorosłymi żywicielami rodzin.

W tym samym kierunku szła i po moc społeczna. Poza szeroko zakrojoną akcją dożywiania dzieci w wieku szkolnym, instytucje społeczne zajmowały się w pierwszym rzędzie tylko obciążonymi rodzinami, a na dalszy plan, lub zupełnie bez pomocy pozostawiając samotnych.

Dzisiaj jednak, kiedy w dalszym ciągu niema widoków na zmianę sytuacji gospodarczej, czas już wysunąć wśród zagadnień aktualnej polityki społecznej państwa i społeczeństwa, kwestję zaopiekowania się bezrobotną młodzieżą.

Brak pracy wywiera bowiem wielki wpływ ujemny na kształtowanie się charakteru chłopca lub dziewczyny i to w okresie najważniejszym ich życia. Poczucie bezużyteczności w życiu, tem gorsze, że najczęściej połączone z nieznosniami stosunkami rodzinnymi, wywołanymi nędzą, a dalej rozleniwienie, zwłaszcza u tych z pośród młodzieży, którzy jeszcze pracować wogóle nie rozpoczęli, spaczenie charakterów, a nieraz ostateczna demoralizacja — oto moralne rezultaty braku pracy i wszelkiej opieki nad młodzieżą bezrobotną.

Najpoważniej losem młodzieży bezrobotnej zajęli się Niemcy, które kolejno próbowały już stosować różne formy opieki nad młodzieżą.

Rozpoczęto tam akcję od tworzenia kursów wyszkolenia zawodowego tych z pośród młodzieży, którzy jeszcze wykształcenia specjalnego nie nabyli. Równolegle tworzone kursy przeszkolenia fachowego dla tych, którzy już zawodowo pracowali, celem zwiększenia indywidualnych możliwości bezrobotnego znalezienia pracy, dostosowania się do zapotrzebowania zwężonego rynku pracy. Specjalną uwagę zwrócono na przeszkolenie młodzieży dla pracy w rolnictwie, skierowania na wieś rzesz pracowników miejskich, którzy mogliby zastąpić sezonowy na pływowy element obcy.

Zarówno jedne, jak i drugie rodzaje kursów były organizowane i finansowane przede wszystkim przez państwowe urzędy pośrednictwa pracy i ubezpieczenia bezrobotnych, a obok tego przez związki zawodowe, subwencjonowane w tym celu przez państwo i inne instytucje i organizacje społeczne.

Obok tych form opieki podjęto następnie organizowanie przymusowej pracy, do tworzenia której pociągnięto przede wszystkim gminy. Z funduszy, przeznaczonych na opiekę społeczną, gminy objęły akcją zapomogą młodzieży, przy stosowaniu zasady odpłatności zasiłków w formie pracy.

Wreszcie na pierwsze miejsce w

Budżet Ministerstwa Komunikacji w komisji sejmowej.

WARSZAWA. — Przy udziale ministra Butkiewicza i wiceministra Galloza rozpatrywała wczoraj sejmowa komisja budżetowa preliminarz Ministerstwa Komunikacji.

Obrazy rozpoczęły się od referatu pos. Brzozowskiego (Bl. Bezp.)

Preliminarz przewiduje z eksploatacji przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” wpływy 1.186.333.000 zł. (w tem z lotnictwa cywilnego zł. 67 000). Rozchody przewidziane są na 974.333.000 zł. Pozostaje zatem 162 milj. nadwyżki, z których 112 milj. przeznaczonych jest na fundusz inwestycyjny, a 50 milj. zostanie odprowadzonych do skarbu państwa.

Zdaniem referenta, wpływy nie osiągną preliminowanej sumy, gdyż pod wpływem kryzysu ruch przewozowy wykazuje znaczne obniżenie.

Jakich użyć środków zaradczych,

aby uniknąć zmniejszenia wpływów?

W dziedzinie redukcji personelu, zdaniem referenta, niewiele da się zrobić. Trzeba natomiast przeprowadzić pewne rewizje w opłatach za personel t. zw. pogotowia i awrócić uwagę na wysokość emerytur.

Dalej powinien przyjść kolejom z pomocą ciężki przemysł. Część dostarczanego przezeń materiału kolejowego można płacić gotówką, a część bonami. Byłby to rodzaj pożyczki wewnętrznej u tych, którzy mieli dobre lata. Wreszcie referent opowiada się za wprowadzeniem w pociągach osobowych IV klasy, przy zredukowaniu I szej.

Po przemówieniu referenta zabral głos minister Butkiewicz, prostując nieścisłości, które zakradły się do wywodów referenta.

W dyskusji nad referatem zabierało głos szereg posłów.

Przedstawiciele nauki zaproszeni do Sejmu.

WARSZAWA. Na wczorajszym posiedzeniu komisji oświatowej Sejmu po referacie p. Pimonowa przyjęto bez zmian projekt ustawy rządowej o opiece nad zabytkami.

Podobnie bez zmian przeszedł w drugim i trzecim czytaniu zreferowany przez p. Pomianowskiego projekt ustawy o zniesieniu kar cielesnych w szkołach dzielnicy zachodniej.

Referat o projekcie ustawy o szkołach akademickich przydzielono pos. prof. Czumie.

Przyjęto jednomyślnie wniosek pos. Komarnickiego, żądający zasiłgnięcia

Rząd niemiecki kupił największe huty i kopalnie na Śląsku.

KATOWICE. W kołach przemysłowych Górnego Śląska pojawiły się sensacyjne pogłoski na temat kupna przez rząd niemiecki większości akcji t. zw. Wspólnoty Interesów. Do tej Wspólnoty Interesów należą huty i kopalnie „Królewskiej”, „Laury” i Katowickiej Spółki Akcyjnej. Główny akcjonariusz koncernu węglowego w

opinii ciał profesorskich, a mianowicie: prezesa Pol. Akademii Umiejętności, prezesa Tow. Naukowego warszawskiego, prezesa konferencji rektorów i rektorów wyższych uczelni warszawskich.

Na wniosek pos. Smulikowskiego, prezydium komisji zalecono korzystać z art. 78 regulaminu Sejmu i rozszerzyć zaproszenie wedle swego uznania i na inne osoby, umożliwiające komisji zorientowanie się w opinii mniemających dla tej sprawy czynników.

Następne posiedzenie komisji prawdopodobnie odbędzie się w czwartek.

Niemcech „Gelsenkirchen”, Fryderyk Flick, odsprzedał za 100 milionów marek większość akcji tego koncernu rządowi niemieckiemu. Rząd niemiecki stał się także właścicielem większości akcji znanego koncernu żelaznego w Niemczech „Vereinig-Stahlwerke”.

W sumie 100 milionów marek nie-

walce z bezrobociem młodzieży wysuwa się obecnie idea dobrowolnej służby pracy (Freiwillige Arbeitsdienst). Młodzież, zebrana w ochotniczych obozach pracy, organizowanych w przemyśle i na roli, obok pracy, zajmuje się równocześnie nauką i sportami. Uczestnicy obozów utrzymują utrzymanie i zasiłek w gotówce. Akcja, subwencjonowana przez rząd, organizowana jest przez różne instytucje i organizacje społeczne oraz przedsiębiorstwa prywatne.

Obok tych poczynań o charakterze ogólnopństwowym, szeroko rozbudowana akcja kulturalno oświatowa i sportowa, stara się wypełnić czas młodzieży bezrobotnej, nie dopuścić do jej próżnowania i pozostawienia na łasce ulicy.

Chociaż bezrobocie u nas jest znacz-

nie mniejsze, niż w Niemczech, niemniej przeto klęska społeczna obniżania poziomu moralnego i wyniszczenia fizycznego młodzieży, domaga się koniecznie już dziś zainteresowania się nią czynników zarówno państwowych, samorządowych jak i społecznych. Jaknajszysze przystąpienie do tej akcji zdecyduje o zmniejszeniu rezultatów tej klęski.

Rozszerzenie bardzo słabo jeszcze rozwiniętej akcji świetlicowej, wykorzystanie nowej ustawy o organizacji szkolnictwa i połączenie obu tych form opieki z akcją dożywiania — oto najprostsze próby zaopiekowania się młodzieżą bezrobotną, jaką państwo i społeczeństwo podjąćby mogło.

A obok tego, choćby na małych odcinkach gospodarczych zorganizowana praca młodzieży.

mieckich za pakiet akcji „Gelsenkirchen” mieściła się także cena kupna-sprzedaży na Wspólnotę Interesów przez p. Flicka. Oznaczałoby to, że t. zw. Wspólnota Interesów na Górnym Śląsku, to znaczy huty „Królewskiej”, i „Laury” oraz Katowicka Ska Akc. są własnością rządu niemieckiego. Ma być wkrótce utworzony jednolity koncern z nowym zarządem w Berlinie, na czele którego ma stanąć obecny dyrektor generalny Katowickiej Sp. Akc. dr. Tomala.

Hoover za rewizją długów na rzecz Polski.

NOWY JORK. „New York Times” dowiadyuje się, że Hoover sprzeciwia się stanowczo wszelkiej rewizji długów francuskich i włoskich, lecz, że natomiast jest zwolennikiem pewnych redukcji na rzecz Wielkiej Brytanji, Polski, Grecji, Węgier, a prawdopodobnie i Belgii.

Valda tworzy nowy rząd w Rumunji.

BUKARESZT. — Król przyjął na audjencji Vaidę Voevod i powierzył mu misję tworzenia nowego rządu.

Podsekretarz stanu w ministerjum spraw zagranicznych, Radulescu, został mianowany posłem rumuńskim w Londynie.

Chińczycy uciekają przed wojskami japońskimi.

SZANGHAJ. Wiadomość o zajęciu Czumenkau przez wojska japońskie wywołała wśród ludności chińskiej w Pekinie i Tsien-Tsinie olbrzymi popłoch.

Zamożniejsi Chińczycy opuszczają oba miasta, udając się w głąb kraju.

Popłoch ten wzmógł się jeszcze po ogłoszeniu rozporządzenia marszałka Czang-Tsue-Ljanga, nakazującego wywiezienie wszystkich kosztowności z Pekinu i Tsien-Tsinu.

Zarówno ludność jak i władze spodziewają się zajęcia obu miast przez wojska japońskie.

Dzikie barbarzyństwo bandytów amerykańskich.

N. JORK. Do jednego z lokali w Brooklynie weszło w nocy 3 bandytów i wycelowawszy rewolwery do gości, kazali im ręce podnieść do góry, przyczem zabrali im gotówkę i klejnoty, wartości przeszło tysiąca dolarów.

Gdy jeden gość prosił, aby mu bandyci nie zabierali poświęconego medalika, bandyci odrzekli: „Może on i nam szczęście przyniesie”.

Bandyci mieli już wychodzić, kiedy jeden z nich się odezwał: „Wpakujemy w nich jeszcze kilka kul na szczęście”. Co rzekłszy, dał trzy strzały rewolwerowe, ciężko raniąc trzy osoby.

Dokonawszy zbrodni, bandyci uciekli czekającym na nich samochodem.

EGZAMINY WSTĘPNE

rozpoczyna dnia 16 stycznia r. b.

Gimnazjum Związkowe

Tygodniowy przegląd polityczno-gospodarczy.

Ukraińcy małopolscy bojkotują wyroby polskie.

W prasie ukraińskiej we Lwowie ukazała się odezwa z podpisem ks. biskupa Buczki i szeregu działaczy politycznych z osławioną postanką Mileną Rudnicką na czele, nawołująca społeczeństwo ukraińskie do „stuprocentowej samowystarczalności gospodarczej“ t. j. do bojkotu wszelkich wyrobów przemysłu i twórczości polskiej.

Nie trzeba być ekonomistą, by wykazać absurdalność hasła gospodarczości „samowystarczalności“ Ukraińców małopolskich. W wykonaniu konsekwentnem tego hasła całe społeczeństwo ukraińskie musiałoby albo zamienić się w jakąś olbrzymią bandę przemysłowców, co, oczywiście, praktycznie byłoby niewykonalne, albo też — cofnąć się do okresu kamienia gładzonego. Używanie żelaza lub stali byłoby dla Ukraińców małopolskich niemożliwe, gdyż cała produkcja metalowa jest produkcją polską. To samo dotyczy produkcji tekstylnej, skórzaney, chemicznej itd.

Hasło bojkotu wyrobów polskich, podniesione przez pewne sfery Ukraińców małopolskich, nie posiada znaczenia praktycznego. Zasluguje natomiast na uwagę jako znamienny objaw tego czysto negatywnego stosunku do społeczeństwa i Państwa Polskiego, w jakim wyczerpuje się cały program przywódców narodu ukraińskiego.

Po rzuceniu hasła bojkotu wyrobów polskich monopolów państwowych (spirytusu, tytoniu), w czem wyraziła się chęć sabotowania dochodów Państwa Polskiego, przychodzi z kolei hasło bojkotu gospodarczego społeczeństwa polskiego, hasło absurdalne, niewykonalne, w praktycznym wykonaniu szkodliwe przede wszystkim dla samych Ukraińców. Fakt rzucenia tego hasła przez pewną grupę przywódców politycznych Ukraińców małopolskich, wśród których widzimy, niestety, wysokiego dostojnika Kościoła, jest jednym jeszcze dowodem, że niema gruntu nietylko do jakiegoś porozumienia, ale nawet do rozmów z samozwańczymi przyw. ludu ukr. na temat uregulowania stosunków polsko-ukraińskich.

Rząd polski będzie musiał sięgnąć do ludu ukraińskiego ponad głowami jego samozwańczych przywódców. Potrafi to uczynić, jak potrafił dotrzeć do szerokiego mas społeczeństwa polskiego ponad głowami Witosów, Kierowników i innych samozwańczych przywódców ludu polskiego.

Zdradzieckie zakusy Witos.

W chwili nowego napięcia w stosunkach polsko-ukraińskich w Małopolsce Wschodniej, spowodowanego wykonaniem wyroku śmierci na sprawcach zabójstwa ś.p. Tadeusza Hołówki i napadu na pocztę w Gródku Jagiellońskim, na horyzoncie Lwowa pojawił się Wincenty Witos. Moment ten uważał on za odpowiedni do mobilizowania wszystkich sił przeciwstawnych władze w tej połaci kraju, gdzie Rząd Polski wytrzymuje całe napięcie wrogiej agitacji i gdzie władze państwowe są jedyną ostoją i obroną polskości. Wincenty Witos uważa za stosowne w takich właśnie warunkach podejmować próbę mobilizowania sił do zdradzieckiego zerwania z tytułu i urzędu konferencji tamtejszych przywódców Str. Ludowego z przywódcami PPS. („cekawistów“) i Str. Narodowego. Wincenty Witos pragnie widocznie zdobyć dla siebie i dla swego stronnictwa jedno jeszcze dotkliwe doświadczenie, że Rząd Polski potrafi pokonać nietylko wrogą akcję terrorystów i sabotażystów Ukraińców, ale również i zakusy rodzimych zdradzieckich grasentów.

Lord Rothermere na zółdzie Niemiec.

Propaganda, mająca na celu uspienie opinii europejskiej i przygotowanie jej aprobaty dla zamierzonego rabunku naszego Pomorza, coraz przybiera na sile. Po ataku radja niemieckiego, nastąpiło wrogie Polsce wystą-

wienie radja angielskiego. Przy sposobności aresztowania szpiega niemieckiego i agentki lorda Rothermere w jednej osobie ks. Hohenlohe, ujawniono dokumenty, które wskazują na ordynarne przekupstwa tego „króla prasy“ przez propagandę niemiecką. Za artykuły, dowodzące konieczności oddania Niemcom Pomorza polskiego. „Daily Mail“ miało dostać 300,000 f. szterl. (przeszło milion złotych) i dwa razy tyle po „fakcie dokonanym“. — Propaganda niemiecka, pod formą informacji fałszywych, umie docierać nawet do prasy francuskiej. Najpoważniejszy jej organ „Temps“ podał niedawno alarmujące wiadomości o krwawych rozruchach robotniczych w Warszawie, o zabitych, rannych, o wybiciu szyb w Zamku Królewskim. — Wszystko, oczywiście, skłamano od początku do końca. Widzimy więc, że wróg nie śpi. Na szczęście Polska posiada rząd trwały i konsekwentny, który bezustannie czuwa.

Zmiany w dziedzinie gospodarczej.

W dziedzinie gospodarczej jesteśmy świadkami stopniowo dokonywujących się głębokich zmian w zakresie międzynarodowej wymiany towarowej. Mury celne, jakimi odgradziły się od siebie nawzajem państwa poszczególne, sprawiły, że dotychczasowe traktaty handlowe utraciły swe znaczenie. — Wchodzą natomiast w życie umowy kompensacyjno-kontyngentowe. Poszczególne państwa dopuszczają w wóz danej ilości danego towaru wzajemnie za dopuszczenie równej wartości towarów przez swego kontrahenta. Jest to odmiana handlu wymiennego, którego ukształtowanie się jest ostatecznie zależne od zdolności konkurencyjnej danego kraju, jego poszczegól-

Jeśli faworki, to w Ziemiańskiej

ALEJA 28.

49-4

TELEFON 72

Z KRAJU.

Ujęcie sprawców potwornego mordu pod Baranowiczami.

Donosiliśmy o napadzie na gajówkę majątku Rudnia, gm. Dobromyślskiej pod Baranowiczami i zamordowaniu gajowego Mizgery. Obecnie policja ujęła morderców w osobach Baraszka Jana, Chomicza Józefa i Karaczuna Antoniego.

Tym zbrodni były porachunki osobiste. Napastnicy wywabili najpierw gajowego do lasu i tam go zamordowali. Następnie chcąc pozbyć się świadków, wdarli się do gajówki, ażeby zamordować wszystkie znajdujące się tam osoby. Zabita więc została na miejscu akuszerka Katarzyna Kosznikowa, przybyła do gajówki, ażeby asystować przy porodzie dziecka Mizgerowej, żona gajowego Anna i czworo jego dzieci odnieśli tak ciężkie rany, że obecnie znajdują się w stanie beznadziejnym w szpitalu w Baranowiczach. Tak więc ofiarami zbrodniarzy padło 7 osób. Dla zatarcia śladów zbrodniarzy gajówkę podpaliłi.

Mordercy niebawem staną przed sądem doraźnym.

List o dwóch tekstach dopomógł policji.

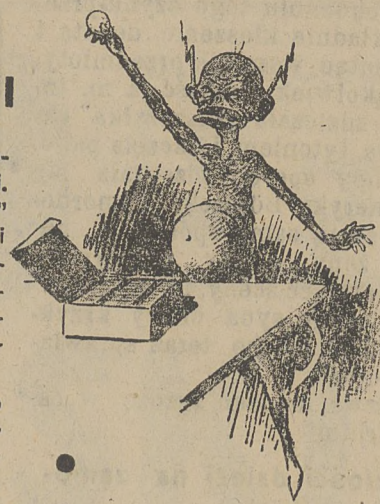
W bardzo dowcipny sposób wykryły ostatnio warszawskie władze śledcze organizację komunistyczną. W więzieniu przebywał za działalność komunistyczną niejaki Mendel Salpin. Pewnego dnia Salpin w drodze urzędowej wysłał list do swojej żony. W liście tym bardzo czuły komunistę skarżył się, że siedzi niewinnie i dlatego prosi żonę, ażeby udała się z interwencją do prokuratora.

Sprawa ta wydała się jednak dziwną władzom śledczym. Wiedzianno, że Salpin z żoną swoją żyje niedobrze i małżonkowie byli dla siebie wrogo usposobieni. Czuła treść listu odrzucała się podejrzaną i powstało przypuszczenie, że zawiera ona jakiś szyfr. List poddano dokładnej ekspertyzie i

KPINY Z PUBLICZNOŚCI

Wielkim głosem wykrzykuje „prądożerca“: kupujcie „tanie“ żarówki. Strzeżcie się tego! T. zw. „tania“ żarówka jest w rzeczywistości droższą, gdyż ukryty w niej „prądożerca“ tyle bezużytecznie pochłania prądu, że w rezultacie kilkakrotnie więcej wydacie na oświetlenie swego domu.

Należy kupować żarówki wyłącznie wysokiego gatunku, które są naprawdę najtańsze w użyciu, a takimi są właśnie żarówki Philipsa...

ŻARÓWKA PHILIPSA

CHRONI WASZE OCZY, DBA O WASZĄ KIESZĘ

nych gałęzi wytwórczości — rolnictwa, przemysłu itd. Wszystkie kraje, mające nadmiar produktów, będą starały się lokować takie lub inne kontyngenty na rynku polskim. Jeśli jednak zechcemy, wzamian za ewentualnie przyznane kontyngenty towarów zagranicznych, uzyskać prawo wwozu dla naszych kontyngentów, musimy wykazać w całej pełni swe zdolności konkurencyjne. Ostateczny rezultat układów kontyngentowych, który może doprowadzić do nowego podziału rynków świata, jest tedy zależny od siły organizacyjnej i zdolności kalkulacyjno-konkurencyjnych, jakie wykazać zdoła nasze rolnictwo, przemysł i handel.

W rękę sił społecznych leżą przyszłe losy układów kompensacyjno-kontyngentowych, jakie zawierać będzie obecnie Polska.

nie padła z ręki mściwych współplemieńców.

Rodzina Lazara Kwieka została aresztowana pod zarzutem dokonania zbrodni.

Gajowego obezwładniono i pobito do nieprzytomności.

Do lasu Piotra i Ignacego Kobylskich w gminie Kozłowskiej (Więlnie) przybyła grupa kilkunastu włóscian, którzy rozpoczęli systematyczny wyrąb drzew. Gajowego Bolesława Sarpuna, który usiłował niedopuszczyć do rabunku drzewa, włóścianie zbili do utraty przytomności, odebrali mu uprzednio karabin. Zaalarmowany jeden z właścicieli majątku, Ignacy Kobylski przybył konno na miejsce wypadku z czterema parobkami. Włóścianie rzucili się na przybyłych z siekierami. Tylko dzięki taktyce Kobylskiego udało się uniknąć krwawego zajścia.

Ogółem wyrąbano i zabrano 38 starych drzew.

ZE SWIATA.

Potworna zbrodniarka przed sądem.

Przed sądem karnym w Szegedyne na Węgrzech toczy się obecnie rozprawa przeciwko niejkiej Wiktorji Rieger, znanej w całej okolicy pod nazwą „piszczalki“, oskarżonej o dokonanie licznych morderstw rabunkowych, względnie morderstw pospolitych, popełnionych w czyimś interesie za odpowiednim wynagrodzeniem.

Jakkolwiek w sprawie tej śledztwo nie jest ukończone, gdyż zdołano wyjaśnić tylko dwie zbrodnie tego rodzaju, to jednak władze sądowe uznały za stosowne przystąpić do sądenia tych dwóch wypadków. Idzie mianowicie o zamordowanie dwu okolicznych włóscian; Emeryka Bórczeka i Antoniego Dobaka, przyczem na ławie oskarżonych zasiadają również żony obu tych ofiar bestjalstwa.

Z zeznań oskarżonej wynika, iż od szeregu lat występowała stale w przebraniu męskim, gdyż to, jak podała, ułatwiała jej życie. Co do zbrodni popełnionej na wspomnianym Dobaku, nastąpiło to na życzenie jego żony, Anny, a przy współdziałaniu dwu „przyjaciół“ wykonawczych, t. j. Riegerowej, która za to otrzymała trzy worki pszenicy i pewną ilość wina, jakoteż mięsa. Zbrodnia polegała na najściu domostwa Dobaków w porozumieniu z żoną ofiary, którą najpierw ciosem w głowę ogłuszono, a następnie powie-

Szanownych P. P. prenumeratorów zalegających za prenumeratę „Słowa Częstochowskiego“ uprzejmie prosimy, aby wszystkie zaległości uregulowali do dnia 1-go lutego b. r. w przeciwnym bowiem razie zmuszeni będziemy wstrzymać wysyłkę „Słowa Częstochowskiego“ od dnia 1-go lutego b. r.

ADMINISTRACJA.

